

Veel lachwerk bij Jeanne-stuk met akelige details

DE EERSTE PERSOON die we te zien krijgen in de nieuwe jeugdvoorstelling *Jeanne d'Arc* van Huis aan de Amstel is de aartsengel Michael. Het is een vriendelijke, zeer gewone aartsengel in een witte tijdloze pak met te kleine vleugels. Zo of is een rijke onduidelijk en draagt een saxofoon, ze verklaart haar eigen aanwezigheid. Ze heeft te maken met het wreken van de dingen en ze zorgt ervoor dat mensen op aarde kunnen doen waarvoor ze zijn bestemd. Daarna zit ze te de tentstand van Frankrijk aan het begin van het verhaal.

Meteen zijn we dan in het kasteel van Gilles de Rais, die zijn knecht op de bekende wrede, maar humanistische manier de mantel afvoegt. En dan komt Jeanne. Het kakt haar een zelfverzekering te krijgen voor haar plannen. En uiteindelijk maakt ze de laatste, beslissende keuze om ook moedig genoeg om te gaan vechten en zich te laten kneden.

Liesbeth Galhof, de regisseur, vertelt waarom *Jeanne d'Arc* haar fascineert: "Het als bij de voor het voorjaar geplande voorstelling Bernadette (het meisje in Lourdes dat Maria zag), ben ik bij *Jeanne* bezig met de vele hartstocht waarmee nog jonge kinderen een taak, die ze in hun spirituele zin, kunnen vervullen. Het gaat mij niet om een godsdienstig, geloof aspect maar om hun eerbiedigheid en hun vertrouwen tegen alles in."

Galhof is altijd op zoek naar wat bij kinderen leeft en waar ze niet zo snel met onzekerheden over praten: "Veel kinderen zijn op het ogenblik bezig met religieuze gewoontes, met heilig iets om aandacht in de wereld recht te zetten. Een figuur als *Jeanne* kan inspirerend zijn. Wat mij ook bevalt is de tragische wending in deze figuren. Dat hartstochtelijk vertrouwen in de

rijgen opdracht en daarmee teges de algemene opvatting ingaan, leidt altijd tot ellende."

Deze uitdrukking geven een heel serieus indruk van het stuk. Dat klopt maar ten dele, want er valt veel te lachen. De dialogen komen er haastig uit in een goed en snijwerktaal. Het is alsof Jeanne onopzettige boeremans en als verne reikt het het overtuigen. Haar eerbiedigheid steekt schril af bij de hypocrisie van de officiële kerk in de persoon van de bisschop. Die sprekerij geeft geconcentreerde monotonie van intense intensiteit, bij voorbeeld als Gilles de Rais *Jeanne* vraagt naar haar stemmen en hij bevestigt dat hij wereld is uit verveling of wanneer de engel *Jeanne* wil zegt dat ze niet moet proberen zich aan het vuur te onttrekken.

Ook het samen van de voorstelling heeft die sterke doordringende conclusie. De kostuums zijn suggestief en op een enkele steel na bestaat het decor uit schotten met daarop het schiedrij De Honderdjarige Oorlog in stakken verdeeld. Tussen die schotten zien we soms als in een kloof een veldtende schimmen en legers voorbijtrekken.

Jeanne wordt gevangene genomen door de Bourgondiërs en afgeleverd aan de Engelsen. We zien hoe ze wordt verhoord met een spervuur van vragen. De vragen sterven niet altijd door iedereen in het publiek worden begrepen, maar de machthebber van *Jeanne* tegengestemd zo veel mogelijk in goed achtbaar. Hieraan steekt de moer een hand naar haar uit. Ook de kwestie wat ze zijn allemaal te diplomatiek en te handig om hun vingers te branden. Alleen Gilles de Rais doet een onbevreesde poging haar te bevrijden, maar *Jeanne* wil niet.

De engel legt haar uit dat de mensen zich haar alleen zullen herinneren

Scene uit *Jeanne d'Arc* door Huis aan de Amstel.

FOTO: HANNE PEETER

als ze wordt verhoord. Dan zullen ze weten dat je niet zo veel moed iets kunt bereiken. Aan de kanting wordt haar gewaaglijke dood beschreven. De akelige details worden ook laterisch verteld en het jonge publiek reageert er even lachend op. Het is voor hen kennelijk zeer acceptabel.

Jeanne d'Arc (tekst Peter de Graaf, regie Liesbeth Galhof) is een bijzondere voorstelling geworden, die door

alle betrokkenen met groot vakmanschap wordt gebracht.

PETRA BARMHOED

Jeanne d'Arc voor kinderen vanaf acht jaar) verspreid, morgen en zaterdag in De Kruiskerk in Amsterdam 20 uur 020.6145123, 10 december Eindhoven 18.30 uur 020.3103241 en de 18de in De Waalse Kerk Amsterdam 14 uur 020.6145123.